

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
भारतीयविद्या पारंगत (एम्.ए.)- (सत्र पद्धती: नियमित)

R

परीक्षा: जानेवारी - २०२३

तिसरे सत्र

विषय: - भारतीय पुराभिलेखविद्या (19R1332)

दिनांक: ०४/०१/२०२३

गुण: ६०

वेळ: स. १०.०० ते १२.३०

सूचना :- (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. (२) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र. १. सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३६)
१. भारतीय इतिहासाच्या पुनर्रचनेत पुराभिलेखविद्येचे महत्त्व स्पष्ट करा.
  २. सम्राट अशोकाच्या लेखांची माहिती लिहा.
  ३. नाशिक येथील वासिष्ठीपुत्र पुळुमावीच्या लेखाची माहिती लिहा.
  ४. समुद्रगुप्त प्रशास्तीची माहिती लिहा.
  ५. प्राचीन भारतातील लेखन साहित्यावर सविस्तर टीप लिहा.
- प्र. २. टीपा लिहा. (कोणतेही तीन) (१८)
१. नाणेघाट लेख
  २. सोहगौडा लेख
  ३. ब्राह्मी लिपीत लिहून त्यावर छोटी टीप लिहा. - समाज, महानस, मनुसचिकिछा
  ४. शक आणि विक्रम संवत
  ५. ब्राह्मी लिपीत लिहून त्यावर छोटी टीप लिहा - विमानदसण, धम्मलिपी, धम्ममहामात्र
- प्र. ३. रिक्काम्या जागा भरा. (०६)
१. ब्राह्मी लिपी ..... मध्ये वाचली गेली.
अ) १९३१ ब) १८३७
क) १८४२ ड) १८५७
  २. ऐहोळे प्रशास्ती ..... या मंदिरावर आहे.
अ) दुर्गा ब) लाडखान
क) मेगुती ड) विरुपाक्ष
  ३. जुनागढ येथील रुद्रदामनाच्या लेखातील संदर्भानुसार ..... याने धरणाची दुरूस्ती पूर्ण केली.
अ) तुषास्फ ब) कुलैप
क) सुविशाख ड) स्कंदगुप्त
  ४. उषवदात हा नहपानाचा ..... होता.
अ) मुलगा ब) जावई
क) पुतण्या ड) काका
  ५. लकुलीशाच्या शिष्यांचा उल्लेख असलेला मथुरा शिलालेख ..... या राजाच्या काळात लिहिला होता.
अ) चंद्रगुप्त -१ ब) चंद्रगुप्त -२
क) समुद्रगुप्त ड) स्कंदगुप्त
  ६. ऐहोळे प्रशास्तीचे वर्ष ..... आहे.
अ) इ.स. ५६४ ब) इ.स. ४५६
क) इ.स. ६३४ ड) इ.स. ४२०